

Maakuntien viitearkkitehtuuri - Landskapens referensarkitektur

Johdanto

Tämä lausuntopyyntö koskee maakuntien viitearkkitehtuuria, jota on valmisteltu 5/2017-1/2018 välisellä ajalla. Viitearkkitehtuurin valmistelu on toteutettu työryhmätyönä valtiovarainministeriön puheenjohtamana.

Lausuntopyynnön liitteenä olevassa dokumentissa "Maakuntien viitearkkitehtuuri" ja sen liitteissä (1-12) kuvataan maakuntauudistuksen toimeenpanossa (vuosien 2017—2019 aikana) suunniteltava maakuntien yhteisen vakiintuneen toiminnan tavoitetilän viitearkkitehtuuri 3–5 vuoden aikajänteellä maakuntauudistuksen lainsäädännön valmistumisesta. Määritelmällisesti viitearkkitehtuurien tarkoituksena on jäsentää ja määrittää ratkaisukokonaisuuden keskeisimmät rakenneosat ottamatta tarkasti kantaa esimerkiksi maakunnan organisaatorakenteeseen tai muihin suunnittelun tai toteutuksen yksityiskohtiin.

Tausta

Suomessa on meneillään yksi maan historian suurimmista hallinnon uudistuksista, jossa perustetaan uudet maakunnat ja siirretään niiden vastuulle useita tehtäviä nykyisiltä kunnilta sekä valtion aluehallinnolta. Maakunnasta tavoitellaan ennakointikykyistä toimijaa, joka osaa tarttua mahdollisuuksiin ja ratkoa haasteita ennen kuin niistä muodostuu ongelmia. Maakunta vastaa joustavasti ja ennakoiden asukkaidensa ja yritystensä tarpeisiin. Ennakointikyinen yhteiskunta rakennetaan yhdessä sektorirajojen yli asiakaslähtöisyyden sekä datan ja tiedon hyödyntämisen avulla. Julkisen hallinnon toimintatapoja uudistamalla voidaan tarjota asiakkaiden tarpeisiin vastaavia palveluja oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti. Samalla luodaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia, ja niiden kautta työpaikkoja sekä investointeja hyödyntämällä digitaalisia alustoja ja tukemalla ekosysteemien kehkeytymistä. Muutoksessa arvioidaan siirtyvän noin 215 000 julkisen sektorin työpaikkaa (vuotuista henkilötyövuosiekvivalenttia) uusiin organisaatioihin, mistä noin 200 000 kuuluu sosiaali- ja terveyssektoriin. Samalla on tarkoitus muuttaa määrättyjen sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä kasvupalvelujen tuotantomallia siten, että asiakkaalle tulee mahdollisuus valita käyttämänsä palvelun tuottaja useammasta kuin yhdestä maakunnan järjestämästä palveluntuottajasta. Ottaen huomioon sosiaali- ja terveyssektorin suuren volyymin tämä on hyvin huomattava muutos viranomaisen rooliin, ja siten maakuntakentälle muodostuu palveluiden järjestämisen sekä useiden osapuolten keskinäinen toiminnan ja tietojen yhteensovittamisen osa-alue, jossa on nykytilanteeseen verrattuna paljon suunniteltavaa ja kehitettävää. Tätäkin laajemmin palveluiden järjestäjän roolissa tulee varmistaa, että koko palvelusalkussa palveluketjut toimivat hyvin yli kaikkien palvelukokonaisuuksien ja

asiakkaan tarvittavat tiedot liikkuvat myös yli palveluntuottajarajojen. Maakunta- ja sote-uudistuksen keskeinen tavoite on vähentää valtakunnallisesti vuositasolla noin kolme miljardia euroa kustannuksia verrattuna tilanteeseen ilman merkittävää uudistusta. Tässä mielessä, ja edellä mainitut muut seikat huomioon ottaen, maakunta- ja sote-uudistus on myös mitä suurimmissa määrin tuotannollinen uudistus.

Tavoitteet

Maakuntien viitearkkitehtuurin tavoitteena on muodostaa maakuntauudistusta tukeva yhteinen käsitys maakuntien palveluiden, niitä toteuttavien prosessien sekä maakunnan organisaatorajat ylittävien prosessien rajapintojen (mm. valtio - maakunta – kunta - yksityinen) tavoitetilasta. Tavoitteina on myös

- Muodostaa maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun tarvitsema yhtenäinen kokonaiskuva maakunnan rakenteista ja toiminnallisuudesta.
- Muodostaa yhtenäinen kuva maakunnan toimintaympäristöstä ja maakunnan prosessien linkittymisestä julkisen hallinnon muihin prosesseihin.
- Suunnitella maakuntien yhdenmukaiset toimintamallit ja näitä tukevat yhteiset palvelut.
- Suunnitella malli maakuntien tiedonhallintakokonaisuudesta ja sen liittymistä julkisen hallinnon muuhun tiedonhallintaan.
- Ottaa asiakkaiden tarpeet huomioon arkkitehtuurin suunnittelussa.
- Tukea viitearkkitehtuurilla kuntia tarjoamalla näkymä niiltä maakuntaan siirtyviin palveluihin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Jos ette voi antaa lausuntoanne lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan toimittaa myös sähköpostitse osoitteeseen valtiovaraministerio@vm.fi. Sähköiset lausunnot tulee toimittaa Word- tai rtf -tallennusmuodossa.

Tämä lausuntopyyntö on lähetetty vain sähköisenä. Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä ja valtiovaraministeriön verkkosivuilla www.vm.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan valtiovaraministeriölle viimeistään 2.4.2018.

Valmistelijat

Lisätietoa lausuntopyynnöstä antavat
Päivi Virtanen p. 029 5530497
Sanna Vähänen p. 029 5530012
etunimi.sukunimi@vm.fi

Lisätietoja lausuntopalvelu.fi:n käytöstä voi pyytää palvelun ylläpidosta osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Linkit

<http://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=VM040:00/2017> - Maakuntien viitearkkitehtuurin työryhmään voi perehtyä linkin kautta hankeikkunassa.

Liitteet:

[MaakuntienViitearkkitehtuuri.pdf](#)
[MVA_Liite1_KA-tilukko.xlsx](#)
[MVA_Liite2_Kyvykkyudet.pdf](#)
[MVA_Liite3_Palvelukartta.pdf](#)
[MVA_Liite4_Toimijat.pdf](#)
[MVA_Liite5_Sanasto.pdf](#)
[MVA_Liite6a_Palvelupolku1.pdf](#)
[MVA_Liite6b_Palvelupolku2.pdf](#)
[MVA_Liite7_Organisaatiomalli_esimerkki.pdf](#)
[MVA_Liite8_Päätietoryhmät.pdf](#)
[MVA_Liite9_Loogiset_tietovarannot.pdf](#)
[MVA_Liite10_Hallintamalli.pdf](#)
[MVA_Liite11_Tietovarantojen_riippuvuudet.pdf](#)
[MVA_Liite12_Yhteenvetokuva.pptx](#)
[Sammanfattning av referensarkitekturen.pdf](#)
[Sammanfattning av referensarkitekturen_ Bilaga 1.pdf](#)

Jakelu:

Etelä-Karjalan liitto

Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Evira
Hämeen liitto
Kainuun liitto
KEHA-keskus
Kela
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen liitto
Kuntaliitto
Kymenlaakson liitto
Lapin liitto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maakuntien tilakeskus Oy
Maaseutuvirasto
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Päijät-Hämeen liitto
Satakuntaliitto
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
SoteDigi Oy
Suomen ympäristökeskus SYKE
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Tilastokeskus
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uudenmaan liitto
Valvira
Varsinais-Suomen liitto
Vimana Oy
Väestörekisterikeskus VRK
Ympäristöministeriö

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit viitearkkitehtuurista

Kommentit viitearkkitehtuurin liitteinä olevista kuvauksista

Kommentit liitteestä 2 kyvykkyydet

Kommentit liitteestä 3 palvelukartta

Kommentit liitteestä 4 toimijat

Kommentit liitteestä 5 sanasto

Kommentit liitteestä 6a palvelupolku 1

Kommentit liitteestä 6b palvelupolku2

Kommentit liitteestä 7 organisaatiomalliesimerkki

Kommentit liitteestä 8 päätietoryhmät

Kommentit liitteestä 9 loogiset tietovarannot

Kommentit liitteestä 10 hallintamalli

Kommentit liitteestä 11 tietovarantojen riippuvuudet

Kommentit liitteestä 12 yhteenvetokuva

Karjalainen Anna-Maija
Valtiovarainministeriö

Virtanen Päivi
Valtiovarainministeriö